

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 martie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Râșcani, mun.Chișinău din 16 iunie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, declarat de către avocatul Lupan Valentin în numele inculpatului

Haliplii Alexandru XXX, născut la
XXX, originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 30.03.2016 – 16.06.2016;
2. Instanța de apel: 19.07.2016 – 22.11.2016;
3. Instanța de recurs: 10.02.2017 – 15.03.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Râșcani, mun.Chișinău din 16 iunie 2016, Haliplii Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.26, 317 alin.(2) lit. b) Cod penal la 5 ani închisoare.

În temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial pedeapsa neexecutată fixată prin sentința Judecătoriei Ungheni din 11 decembrie 2014, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 9 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței s-a reținut că Haliplii Alexandru, este învinuit prin rechizitoriu, că executându-și pedeapsa în Penitenciarul nr.4 Cricova, str.Luceafărul 9, com.Cricova, mun.Chișinău, prin înțelegere prealabilă și împreună cu condamnații Galiț Marcel și Vornic Alexandru, deținuți ai aceluiași penitenciar, având intenția evadării în timpul nopții din 16 august 2015 spre 17 august 2015 din penitenciar printr-o țeava din boxul de producere a lăzilor din lemn, ce trece pe sub box și zona interzisă în afara instituției penitenciare, pe parcursul a două săptămâni înainte de data indicată, au planificat fapta infracțională, stabilind din timp data, timpul, metoda și calea de evadare și, în acest sens, au pregătit mai multe prelungitoare electrice dintre care, pe unul l-au adaptat aproximativ la lungimea țevii, intenționând să conecteze la el un polizor unghiular și au plasat în interiorul țevii, în celălalt capăt care era betonat, un topor cu care să deterioreze blocarea ei, însă au fost reținuți și plasați în celule separate de către colaboratorii penitenciarului și din cauze independente de voința făptuitorilor, acțiunile lor intenționate nu și-au produs efectul.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul V.Lupan în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care A.Haliplii să fie achitat, invocînd că instanța a apreciat arbitrar probele; - la baza sentinței

a pus declarații ale martorilor, care se bazează pe afirmațiile terțelor persoane; - deși, în cadrul procesului judiciar, colaboratorii instituției penitenciare au declarat prezența unor înregistrări video, care fac dovada vinovăției inculpatului, acestea nu au fost prezentate instanței; - vinovăția inculpatului nu a fost probată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, apelul declarat de avocatul V.Lupan în numele inculpatului a fost admis din alte motive, inclusiv din oficiu în temeiul art.409 Cod de procedură penală, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care A.Haliplii a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.26, 317 alin.(2) lit.b) Cod penal la 5 ani închisoare. În temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial pedeapsa neexecutată fixată prin sentința Judecătorei Ungheni din 11 decembrie 2014, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 9 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

În motivarea soluției date instanța de apel a indicat că, prima instanță la adoptarea sentinței contestate, nu a stabilit circumstanțele de fapt și de drept ale infracțiunii comise de inculpat, menționând în partea constatatoare a sentinței, contrar prevederilor art.394 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, că Haliplii Alexandru se învinuiește în săvârșirea faptei incriminate considerată ca fiind dovedită, pronunțând o sentință de condamnare.

Instanța de apel a constatat că Haliplii Alexandru, executându-și pedeapsa în Penitenciarul nr.4 Cricova, str.Luceafărul 9, com.Cricova, mun.Chișinău, prin înțelegere prealabilă și împreună cu condamnații Galiț Marcel și Vornic Alexandru, deținuți ai aceluiși penitenciar, având intenția evadării în timpul nopții din 16 august 2015 spre 17 august 2015 din penitenciar printr-o țeava din boxul de producere a lăzilor din lemn, ce trece pe sub box și zona interzisă în afara instituției penitenciare, pe parcursul a două săptămâni înainte de data indicată, au planificat fapta infracțională, stabilind din timp data, timpul, metoda și calea de evadare și, în acest sens, au pregătit mai multe prelungitoare electrice dintre care, pe unul l-au adaptat aproximativ la lungimea țevii, intenționând să conecteze la el un polizor unghiular și au plasat în interiorul țevii, în celălalt capăt care era betonat, un topor cu care să deterioreze blocarea ei, însă au fost reținuți și plasați în celule separate de către colaboratorii penitenciarului și din cauze independente de voința făptuitorilor, acțiunile lor intenționate nu și-au produs efectul.

Prin urmare, analizând probele acumulate la cauza penală și apreciindu-le, conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării, și anume declarațiile martorilor V.Enache, I.Anton, I.Smironov, R.Polișciuc și materialele cauzei - procesele-verbale de cercetare la fața locului din 17.08.2015 și 10.09.2015 și de examinare a obiectelor depistate la fața locului din 24.08.2015, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.26, 317 alin.(2) lit. b) Cod penal, este pe deplin dovedită.

Cu referire la individualizarea pedepsei, instanța de apel a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75-77 Cod penal, ținând cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii comise, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului, care a refuzat să dea declarații în instanța de fond, iar în instanța de apel a refuzat să fie escortat, că anterior a fost condamnat pentru infracțiuni comise cu intenție, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul V.Lupan în numele inculpatului care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.1), 6) și 8)

Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care A.Haliplii să fie achitat, pe motiv că instanțele judecătorești au apreciat arbitrar probele; - la baza hotărârilor de condamnare au fost puse declarații ale martorilor care, se bazează pe afirmațiile terțelor persoane; - deși, în cadrul procesului judiciar, colaboratorii instituției penitenciare au declarat prezența unor înregistrări video, care fac dovada vinovăției inculpatului, acestea nu au fost prezentate instanței; - vinovăția inculpatului nu a fost probată; - instanțele judecătorești au încălcat principiul prezumției nevinovăției; - în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii imputate.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului ordinar, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Reieșind din textul recursului, recurentul invocă că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și faptele inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate lui, temeuri ce se regăsesc în pct.6) și 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

Analizând aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia nu este de acord cu condamnarea lui A.Haliplii în baza art.26, 317 alin.(2) lit.b) Cod penal, pe motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate și în susținerea ideii invocă, precum că instanța nu a probat vinovăția inculpatului în săvârșirea acesteia, învinuirea bazându-se pe declarații ale martorilor care, la rîndul lor, se bazează pe afirmații ale terțelor persoane, de asemenea, colaboratorii instituției penitenciare nu au prezentat nicio înregistrare video, despre care au afirmat că ar exista și care ar face dovada vinovăției inculpatului.

La acest capitol, Colegiul menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul constată că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, fapt ce face ca concluzia despre vinovăția lui A.Haliplii în comiterea infracțiunii imputate să fie justă și întemeiată, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia fiind corectă.

Conform textelor sentinței și deciziei, instanțele a conchis că vinovăția lui A.Haliplii se dovedește prin cumulul de probe acumulate legal în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanțele de judecată, și anume prin declarațiile:

- martorului V.Enache, care a recunoscut că A.Haliplii împreună cu A.Vornic, și încă o persoană deținuți ai aceluiași penitenciar, iau propus să evadeze și că a participat la acțiunile de pregătire a evadării, la locul pe unde trebuia să aibă loc evadarea a fost împreună cu A.Vornic și A.Haliplii, au pregătit prelungitoare, topor, polizor unghiular cu care au început să taie țeava (f.d.58 v.2);

- martorului I.Anton, care a menționat că a fost solicitat de urgență de către șeful Serviciului securitate pentru că urma să aibă loc o tentativă de evadare, iar urmare a intervenției, colaboratorii din zona de producere au depistat mai multe elemente ce trebuiau să servească planului de evadare (lemnurile clădite lângă gard pentru a putea sări peste el, în zona de producere, gaura de canalizare în boxul de producere a lăzilor din lemn și ușa pe care inculpatul împreună cu alți deținuți urmau să o taie, un topor și un prelungitor), iar din discuție cu condamnații, în seara în care trebuiau să evadeze, s-au interesat de modalitatea de a face rost de un ferăstrău electric, doi dintre cei ce au vrut să evadeze au indicat că inițiatorul a fost A.Haliplii. După discuția avută cu inculpatul A.Haliplii, ultimul, deși inițial nu și-a recunoscut vina, ulterior a spus că nu-i nimic dacă i se mai adaugă încă un termen, că nu vede nici o diferență între penitenciar și liberate (f.d. 57 v.2);

- martorul I.Smironov, care a menționat că prin luna august 2015, la serviciul securitate a parvenit o informație, precum că deținuții A.Haliplii, A.Vornic și M.Galiț vor să evadeze din penitenciar, prin zona de producere, iar urmare a intervenției, aceștia și-au recunoscut intenția. De asemenea, au fost depistate un topor și un prelungitor, precum și s-a constatat că deținuții, pe timp de noapte, au escaladat de trei ori gardul din zona de producere și au încercat să taie o țevă, fapt ce a fost recunoscut de către M.Galiț și A.Vornic, acesta din urmă relatând că au încercat să taie țeava cu un polizor unghiular și pentru că făcea gălăgie au renunțat și au căutat un aparat de sudat, din declarațiile acestora s-a constatat că inițiatorul evadării era A.Haliplii (f.d.28 v.2);

- martorul R.Polișciuc, care a menționat că, în baza informației privind pregătirea de evadare, a fost chemat pe alarmă la penitenciar, iar urmare a intervenției, în zona de producere a fost găsită o țevă în care, au depistat rămășițe de lemn, înaintînd prin ea, au depistat un topor, un prelungitor lung și mai multe scurte, unite între ele, și lovituri în locul unde țeava era sudată, cîteva persoane au spus că A.Haliplii dorea să evadeze (f.d.29 v.2);

- precum și actele cauzei - procesele-verbale de cercetare la fața locului din 17.08.2015 și 10.09.2015, potrivit cărora a fost cercetat locul faptei - secțiile de producere nr.1 și 2 ale Penitenciarului nr.4 Cricova, în care au fost depistate țeava de canalizare, prelungitoarele și toporul; de examinare a toporului și prelungitoarele depistate și ridicate de la locul faptei din 24.08.2015.

Probele indicate sînt detaliat descrise în hotărîrile judecătorești, fiind pertinente și concludente, utile și veridice, coroborează între ele și nu prezintă teme de îndoială.

Astfel, Colegiul constată că în prezenta speță au fost stabilite toate elementele componente ale infracțiunii prevăzute de art.26, 317 alin.(2) lit.b) Cod penal, inclusiv vinovăția lui A.Haliplii, manifestată prin tentativa de a se sustragere de la privarea de libertate la care a fost supus, prin părăsirea în mod voit și ilegal a locului de deținere, prin înțelegere prealabilă și împreună cu alți doi deținuți, M.Galiț și A.Vornic.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunilor prevăzute art.26, 317 alin.(2) lit.b) Cod penal, sunt neîntemeiate și contravin actelor cauzei, inclusiv celor redată mai sus.

La acest capitol, Colegiul penal reține că, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.317 Cod penal, se exprimă printr-o acțiune de evadare din locurile de deținere, săvârșirea căreia prin inacțiune este imposibilă și care poate fi comisă în orice mod și prin orice mijloace (prin spargerea pereților locului de deținere, escaladare, travestire, substituie de persoane, săpare de galerii subterane, folosire a documentelor false sau inducerea pazei în eroare, coruperea pazei etc), iar latura subiectivă se manifestă prin intenție directă, în scopul sustragerii de la privarea de libertate la care persoana a fost

supusă legal.

În acțiunile inculpatului persistă aceste elemente, deoarece el intenționat, prin înțelegere prealabilă și împreună cu deținuții aceluiasi penitenciar M.Galiț și A.Vornic, avînd intenția să evadeze printr-o țeava din boxul de producere a lăzilor din lemn ce trece pe sub box și zona interzisă în afara instituției penitenciare, au pregătit mijloacele și au planificat fapta infracțională, stabilind din timp data, timpul, metoda și calea de evadare, care însă, nu a fost realizată din motive independente de voința lor, fiind reținuți de către colaboratorii penitenciarului, astfel încadrarea juridică a faptei comisă corect este calificată în baza art.26, 317 alin.(2) lit.b) Cod penal - pregătirea evadării din locurile de detenție, săvârșită de persoana care execută pedeapsa cu închisoare, acțiune săvîrșită de mai multe persoane.

Subsecvent alegațiilor instanței de recurs expuse supra, argumentele recurentului precum că nu a fost probată vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate acestuia, învinuirea bazându-se pe declarații ale martorilor care, la rîndul lor, se bazează pe afirmații ale terțelor persoane, sunt nefondate, or, martorul V.Enache, care a participat la realizarea planului de evadare, direct a indicat la inculpat ca fiind participant la acțiunile de pregătire a evadării din penitenciar, iar martorii I.Anton, I.Smironov și R.Polișciuc au fost somați să intervină pentru a împiedica realizarea faptei infracționale. Cît privește înregistrările video, Colegiul penal menționează că acestea nu au calitate probantă decisivă, vina inculpatului fiind dovedită pe deplin și fără echivoc prin probele enumerate *supra*, care au fost analizate și apreciate de către instanțele de fond în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Reieșind din cele relevate mai sus, este evidentă irelevanța argumentului recurentului, precum că instanțele judecătorești au încălcat principiul prezumției nevinovăției, or, Colegiul penal reiterează că vinovăția lui A.Haliplii în comiterea infracțiunii imputate este probată prin cumulul de probe examinate și apreciate separat, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel care, examinîndu-le în ansamblu și dîndu-le o apreciere corespunzătoare, conform art.414 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor.

Colegiul conchide că concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și probelor administrate și nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate. Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

La aplicarea pedepsei, instanțele au ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de toate circumstanțele cauzei, de caracterul, gradul prejudiciabil și gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului, că anterior a fost condamnat pentru infracțiuni comise cu intenție, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului, aplicîndu-i o pedeapsă echitabilă, individualizată conform prevederilor legale, în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, cu respectarea prevederilor art.7, 61, 75-77, 34, 82 Cod penal.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată

că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocat în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Lupan Valentin în numele inculpatului Halipii Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui Halipii Alexandru, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 aprilie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu